

Sygnatura akt VI Ka 495/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **31 sierpnia 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Trzeja-Wagner

Sędziowie SSO Arkadiusz Łata (spr.)

SSO Grzegorz Kiepura

Protokolant Agnieszka Jaruga

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2017 r.

przy udziale Wojciecha Braziewicza Prokuratora Prokuratury Rejonowej
w T.

sprawy **A. T. (1) (T.)** ur. (...) w K.

syna L. i T.

oskarżonego z art. 18§1 kk w zw. z art. 297§1 kk, art. 270§1 kk i art. 286§1 kk w zw. z art. 11§2 kk przy zast. art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 2 grudnia 2015 r. sygnatura akt II K 599/15

na mocy art. 437 kpk, 438 kpk, 455 kpk, 636 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a. ustala, iż oskarżony A. T. (1) czynów przypisanych mu w punkcie 1 dopuścił się w okresie pięciu lat od odbycia w czasie:

- 28.10.2008 r. - 21.11.2008 r.,

- 11.09.2010 r. – 24.09.2013 r.,

- 24.09.2013 r. – 20.02.2014 r.,

w ramach łącznej kary 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Katowice -Zachód w Katowicach z dnia 30.04.2013 r. – sygn. akt III K 993/12 - kary 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej prawomocnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30.03.2009 r. – sygn. akt II K 624/08 za ciąg podobnych, umyślnych przestępstw z art. 286 § 1 kk;

b. ustala, iż podstawę prawną rozstrzygnięć z punktów 1 i 3 stanowią powołane w nich przepisy w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r;

c. ustala, iż wymierzona w punkcie 2 kara pozbawienia wolności stanowi jedną karę w rozumieniu art. 91 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r;

2. w pozostałej części utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione w postępowaniu odwoławczym w kwocie 94,95 zł (dziewięćdziesiąt cztery złote 95/100) oraz wymierza mu opłatę za drugą instancję w kwocie 300 zł (trzysta złotych).

Sygn. akt VI Ka 495/17

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje.

Apelacja obrońcy okazała się skuteczna jedynie o tyle, iż w następstwie jej wywiedzenia należało przy zastosowaniu art. 455 kpk zmienić zaskarżony wyrok poprzez:

a) ustalenie, że oskarżony A. T. (2) czynów przypisanych mu w punkcie 1 dopuścił się w okresie pięciu lat od odbycia w czasie:

- 28.10.2008 r. - 21.11.2008 r.,

- 11.09.2010 r. - 24.09.2013 r.,

- 24.09.2013 r. - 20.02.2014 r.

w ramach łącznej kary 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnie wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach

z dnia 30.04.2013 r. – sygn. akt III K 993/12 – kary 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej prawomocnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30.03.2009 r. – sygn. akt II K 624/08 za ciąg podobnych, umyślnych przestępstw z art.286§ 1 kk;

b) ustalenie, że postawę prawną rozstrzygnięć z punktów: 1 i 3 stanowią powołane w nich przepisy w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015r.;

c) ustalenie, że wymierzona w punkcie 2 kara pozbawienia wolności stanowi jedną karę w rozumieniu art. 91 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r.

W pierwszej kolejności potrzeba było wskazać nieprawidłowy i niewyjaśniający istoty rzeczy opis recydywy w wykonaniu Sądu orzekającego sprowadzający się w praktyce do globalnego przytoczenia wszystkich de facto wcześniejszych skazań oskarżonego oraz obu kar łącznych wymierzonych wyrokiem łącznym, o jakim mowa wyżej.

Tego rodzaju redakcja części dyspozytywnej wyroku w żaden sposób nie pozwalała dociec, z którego skazania „częstkowego” i za jakie konkretnie przestępstwo Sąd I instancji wywiódł przesłankę podobieństwa (w sensie regulacji przepisów art. 115 § 3 kk) do czynów popełnionych aktualnie, ani też wskazać precyzyjnie w ramach której z dwóch kar łącznych pozbawienia wolności A. T. (1) odbył karę „jednostkową” wspomnianego rodzaju wymienioną za przestępstwo podobne.

Wszystkie wymienione elementy winny były zostać skonkretyzowane i jednoznaczny sposób wskazane w ramach opisu recydywy ujętej w dyspozycji orzeczenia. One bowiem dopiero

(wraz z określeniem wymiaru poprzedniej kary pozbawienia wolności oraz czasokresu jej odbycia) przesądzają istnienie warunków, o jakich mowa w przepisie art. 64 kk. Z kolei,

w ich braku – przyjmowanie działania sprawy w ramach powrotu do przestępstwa nie jest dopuszczalne.

Opis recydywy zastosowany przez Sąd I instancji wymogów tych nie spełniał, stąd pierwsza z modyfikacji zaskarżonego wyroku wprowadzona przez Sąd odwoławczy.

Jako podstawę uznania, iż A. T. (1) przypisanych mu występów dopuścił się w warunkach z art. 64 § 1 kk przyjęto przy tym najpóźniejsze prawomocne skazanie za przestępstwa cechujące się podobieństwem do czynów aktualnych, jak również odbycie kary izolacyjnej wymienionej za te właśnie występkę – tj. z wyroku Sądu Rejonowego w R. z dnia 30 marca 2009 r. – sygn. akt II K 624/08 za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 kk na karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności odbytej w naprowadzonych wyżej okresach w ramach łącznej kary 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach.

Omówiona zmiana dokonana jako poprawienia kwalifikacji prawnej czynów popełnionych przez oskarżonego nie łączyła się z pogorszeniem sytuacji prawnej A. T. (1), mając na uwadze kierunek apelacji.

Po wtóre, redakcja przedmiotowego wyroku raziła niekonsekwencją w zakresie określenia jakie przepisy ustawy karnej (tj. w brzmieniu po nowelizacji obowiązującej z dniem 1 lipca 2015 r., czy też przed nowelizacją) znajdują zastosowanie w badanej sprawie.

Sąd jurysdykcyjny słusznie uznał w pkt. 2 dyspozycji swego wyroku przepisy w wersji obowiązującej do dnia 30 czerwca 2015 r. – jako dla oskarżonego względniejsze. Analogiczne określenie należało przeto zastosować w odniesieniu do przepisów użytych za podstawę rozstrzygnięć również punktach: 1 i 3. Jego brak mógł bowiem sprawiać mylne wrażenie sięgnięcia tu po przepisy znowelizowane, podczas gdy równoległe zastosowanie dwóch porządków prawnych wobec tych samych czynów tego samego sprawcy w oczywisty sposób nie dopuszczalne było.

Uchylenie to wyeliminował Sąd Okręgowy. Umknęło wreszcie Sądowi jurysdykcyjnemu, że zgodnie z regulacją przepisu art. 91 § 1 kk i nazewnictwem kodeksowym kara orzeczona za ciąg przestępstw jest „jedną” karą w odróżnieniu od kar wymierzanych za „pojedyncze” przestępstwo.

Również i wspomniane modyfikacje nie są niekorzystne dla oskarżonego.

Co do zasady natomiast apelacja obrońcy słuszna nie jest i na akceptację nie zasługuje.

Sąd Rejonowy starannie i w prawidłowy sposób przeprowadził postępowanie dowodowe, zgromadzony materiał dowodowy poddał zaś następnie wnikliwej analizie oraz ocenie, wyprowadzając trafnie i logicznie wnioski końcowe.

Sąd odwoławczy nie doszukał się najmniejszych podstaw do odmiennej aniżeli Sąd I instancji oceny przeprowadzonego na rozprawie głównej materiału dowodowego, a także do zakwestionowania ustaleń faktycznych i ocen prawnych poczynionych w postępowaniu rozpoznawczym, uwzględniając oczywiście poprawki wprowadzone przez Sąd Okręgowy. Dochodząc do tych ustaleń nie przekroczono ram swobodnej oceny dowodów, jak i nie popełniono uchybień tego rodzaju, że mogłyby one spowodować konieczność uchybienia wyroku i przekazania sprawy do rozpoznania ponownego. Także część sprawozdawcza wyroku w pełni odpowiada wszelkim wymogom formalnym określonym przez obowiązujące przepisy prawa, co umożliwia kontrolę odwoławczą.

Sąd Rejonowy prawidłowo też ustalił, wskazał oraz ocenił wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar orzeczonej kary pozbawienia wolności, jak również przyjęcie negatywnej wobec A. T. (1) prognozy społeczno – kryminologicznej wykluczającej sięgnięcie po dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia jej wykonania. Wymierzona kara, jakkolwiek surowa oceniona być powinna jako zasłużona oraz pozbawiona cech represji nadmiernej.

W badanym przypadku zdecydowanie przeważały okoliczności obciążające

i to zarówno w zakresie samych zachowań przestępczych oskarżonego, a także jego sylwetki i dotychczasowego sposobu życia.

To A. T. (1) był pomysłodawcą oraz organizatorem akcji przestępczej, jak również „zwerbował” współsprawców i podzielił rolę, a ponadto akcją tą kierował. Oskarżony wreszcie dostarczył pozostałym uczestnikom niezbędnych środków (tj. fałszywych dokumentów i pieniędzy na opłacenie pierwszej raty) i wskazał w każdym wypadku przedmiot czynności wykonawczej. Był też jedynym w praktyce beneficjentem uzyskanych nielegalnie korzyści majątkowych.

A. T. (1) działał z niskich pobudek - a to z chęci zysku, we współdziałaniu z dwoma dalszymi sprawcami, co bez wątpienia zwiększało skuteczność i operatywność owych działań. Aktualnych występów dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 kk, będąc uprzednio karany sześciokrotnie, zaś dodatkowo – następnie dwukrotnie, zawsze za czyny skierowane przeciwko mieniu. Odbывał też wcześniej kary typu izolacyjnego.

Oskarżony poza tym obecne występki popełnił w otwartym, bieżącym okresie próby związanej z udzielonym mu warunkowym przedterminowym zwolnieniem (wyrok łączny Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach z dnia 30 kwietnia 2013 r.

– sygn. akt III K 993/12). Wykazał tym samym, że proces resocjalizacji odniósł pozornie tylko pozytywne skutki oraz drastycznie nadużył pokładanego wówczas w nim zaufania. Działaniami swymi w każdym przypadku wyczerpywał aż trzy zespoły znamion ustawionych określone w trzech przepisach Kodeksu karnego.

Przestępczy proceder miał zatem miejsce niedługo po opuszczeniu zakładu karnego, gdy miał już rodzinę i prowadził działalność gospodarczą. Mimo to A. T. (1) dopuścił się „lekką ręką” aż trzech przestępstw o znacznym stopniu szkodliwości społecznej

w okolicznościach wybitnie go obciążających. Po stronie okoliczności łagodzących wyróżnić bowiem trzeba jedynie przyznanie się do zarzutów i ujawnienie okoliczności inkryminowanych zdarzeń. Faktów tych nie można jednakże było przeceniać w kontekście kształtowania wymiaru kary oraz prognozy kryminologiczno – społecznej. Oskarżonego w pełni obciążali współsprawcy, zaś realia rozpatrywanych zdarzeń pozostawały trudne do ukrycia.

Los i dalszy byt osób najbliższych nie stanowił dla wymienionego jakiegokolwiek czynnika odstręczającego od naruszenia porządku prawnego, choć należało się realnie spodziewać (z uwagi na wcześniejszą karalność i recydywę) surowej i bezwzględnej kary.

W świetle wszystkiego powyższego Sąd Okręgowy podzielił pogląd Sądu orzekającego, co do braku podstaw do zakładania, iż na przyszłość będzie on już przestrzegał prawa i kolejnego przestępstwa nie popełni, zaś kara pomimo braku efektywnego wykonania osiągnie swe cele. Argumentacja i wywody obrońcy nie były natomiast przekonujące.

Za zabieg całkowicie instrumentalny i obliczony wyłącznie na załagodzenie odpowiedzialności karnej oceniono dokonanie wpłaty pieniężnej na rzecz pokrzywdzonej instytucji – w dniu 26 lipca 2017 r., czyli po trzech latach od zaistnienia przestępstwa, już w toku postępowania odwoławczego.

Podsumowując wymierzona kara jest adekwatna do stopnia zawinienia oskarżonego oraz stopnia szkodliwości społecznej popełnionych przestępstw, zaś przesłanki do warunkowego zawieszenia jej wykonania (na gruncie przepisów sprzed 1 lipca 2015 r.) nie zaistniały. Sąd Okręgowy utrzymał przeto zaskarżony wyrok w mocy w pozostałej niezamienionej części.

O wydatkach postępowania odwoławczego i opłacie za drugą instancję orzeczono jak w pkt. 3 wyroku niniejszego.